

Žbluňk!

Jestli patříte k těm, co dokážou spočítat hloubku studny pomocí vhozeného kamínku, klobouk dolů. Já se do výpočtů zamotala a za mne – tudy cesta nevede. Zajímavá informace, mimo nálezu strašidelně vypadajícího vzorečku, ale byla ta, že při pokusu s volným pádem ve vakuu, kulička i peří dopadnou ve stejný okamžik, což dokazoval už v 17. století Galileo Galilei (1564–1642). Nicméně, předmětem mého dnešního průzkumu jsou *povinnosti provozovatelů veřejných i soukromých studní využívaných k podnikatelské činnosti*, což se v našem případě týká zajištění kvality pitné vody na těch pracovištích, kde není ani veřejný vodovod ani dodávka balené vody a studna je jediným zdrojem zásobování pracoviště pitnou vodou.

Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, § 53 odst. 1, mj. říká, že ***prostor určený pro práci musí být zásoben pitnou vodou v množství postačujícím pro potřeby pití zaměstnance a zajištění předlékařské pomoci a teplou tekoucí vodou pro zajištění osobní hygieny zaměstnance***. Co pitná voda je, stanoví zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, § 3, odst. 1, je to mj. ***veškerá voda v původním stavu nebo po úpravě, která je určena k pití, vaření, přípravě jídel a nápojů, voda, která je určena k péči o tělo, k čištění předmětů, které svým určením přicházejí do styku s potravinami nebo lidským tělem, a k dalším účelům lidské spotřeby*** a požadavky na její zdravotní nezávadnost a čistotu se stanovují hygienickými limity (mikrobiologické, biologické, fyzikálních, chemické a organoleptické ukazatele). Teď pozor, z hlediska zákona tzv. ***užitková voda je použitelná pouze pro splachování toalet a pisoárů, praní, úklid, mytí vozidel, závlahu, vodní prvky nebo kropení komunikací*** (zákon č. 258/2000 Sb., o veřejném zdraví, § 3 odst. 7), tedy určitě ne k mytí rukou nebo nádobí. Pro pořádek připomínám, že ochranné nápoje jsou zcela jinou disciplínou. Ale abych se vrátila ke studnám... Protože podle poznatků akreditovaných laboratoří stále více než 80 % analyzovaných vzorků vody neodpovídá hygienickým požadavkům, je důležité z hlediska ochrany lidského zdraví vědět, jak na tom právě *ta naše studna* je. Z vyhlášky č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody vyplývá, že ***nejméně jednou ročně je třeba zajistit technickou prohlídku studní a jejich nejbližšího okolí a odstranění zjištěných závad***. Nejedná se tedy pouze o kontrolu kvality vody, ale také o to, zda je studna vodotěsně krytá, nepřístupná manipulacím a nedochází k průniku povrchové vody a nečistot. Dále je třeba zkontrolovat, zda plocha kolem studny do vzdálenosti 10 m není kontaminována a nejsou na ní dovoleny činnosti, které by mohly kvalitu vody zhoršovat (např. použití herbicidů, hnojiv nebo jiných nebezpečných látek). ***Rozbor vody ve zkrácené formě je legislativou stanoven 1 x ročně***, na základě vyhlášky č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, a úplný rozbor se provádí v termínech odpovídajícím rizikům znečištění, které stanovuje vlastník/provozovatel studny. Ten pak zpracovává i provozní řád podle vyhlášky č. 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl (kde jsou mj. uvedeny základní údaje o používaných chemických přípravcích, podmínky údržby, plán kontrol provozu a technického stavu studny a rozvodu vody apod.), a v určitých případech má studna dokonce provozní řády dva, pokud je napojena na vodovod pro veřejnou potřebu (zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví).

Protože kvalita pitné vody je životně důležitá, vztahuje se na tuto problematiku úměrně velké množství legislativy a norem, které by zde zabraly velké místo. My si však tradičně vystačíme se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, a jeho § 102 (povinnosti zaměstnavatele zajišťovat mj. ochranu zdraví), § 106 odst. 1 (právo na ochranu zdraví zaměstnanců) a § 322 (právo odborových organizací na výkon kontroly nad zaměstnavatelem v oblasti BOZP). Z výše uvedeného dostatečně vyplývá, že zaměstnanci i ZO OSŽ mají právo na odpovědi od zaměstnavatele, i když není přímo vlastníkem studny.

Pokud se někdo při čtení těchto řádků orosil (a nemyslím z toho vedra, které je teď venku), můžu ho uklidnit, že se nic z toho nevztahuje na soukromé studny, pokud nejsou využívány k podnikání. Ale kontrola toho, co máme doma a v práci je určitě nutná, minimálně pro čisté svědomí a čistou vodu...